

نمونه سؤالات پایانی نیمسال دوم

* مجموع بarm این آزمون ۲۰ نمره است.

بارم	ردیف	سؤال
۶	۱	معنای ابیات و عبارات زیر را به فارسی روان و امروزی برگردانید.
۱		الف) الهی، دست گیر که دست آویز نداریم؛ نگاه دار تا پریشان نشویم.
۱		ب) همه طاعت آرند و مسکین نیاز
۱		ج) بر این زادم و هم بر این بگذرم
۱		د) نام بعضی نفرات، رزق روحم شده است. / وقت هر دلتنگی، سویشان دارم دست؛ / جرّتم می‌بخشد، روشنم می‌دارد.
۱		ه) مکن دورم ز نزدیکان درگاه
۰/۵		و) کمال همنشین در من اثر کرد
۰/۵		ز) در مدت ده سال، یکبار تندخویی و سخن درشت از او ندیدم و نشنیدم.
۲	۲	در بیت‌ها و عبارتهای زیر، معنای واژه مشخص شده را بنویسید.
		الف) همه شب دیده بر هم نبسته و مصحف عزیز بر کنار گرفته و طایفه‌ای گرد ما خفته.
		ب) روشن و گرم و زندگی‌پرداز
		ج) خداوند «نمی‌توانم» را قرین رحمت خود کند.
		د) در تنهایی، سیمایی محزون و متفکر داشت
		ه) ماه فروماند از جمال محمد
		و) بدو گفتم که مشکی یا عیبری
		ز) سخنوران ایرانی، آموزه‌های اسلامی را در قالب شعر و نثر فارسی، به نحو احسن آرایش داده‌اند.
		ح) حکومت شاه در پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، امام خمینی، رهبر نهضت اسلامی ایران را دستگیر و زندانی کرد.
۰/۵	۳	در عبارت «جان پدر، تو نیز اگر بختی به از آن که در پوستین خلق افتی»، منظور از «در پوستین خلق افتی» چیست؟
۰/۵	۴	کدام بیت با عبارت «آینده با حرف ساخته نمی‌شود»، تناسب معنایی دارد؟ ۱) سعیدیا، گرچه سخندان و مصالح‌گویی ۲) زبان در کش ای مرد بسیار دان
۱/۵	۵	قطعه زیر را با دقت بخوانید و به پرسش‌های پس از آن پاسخ دهید. چه خوش گفت زالی به فرزند خویش گر از عهد خردیت یاد آمدی چو دیدش پلنگ افکن و پیل‌تن نکردی در این روز بر من جفا که تو شیرمردی و من پیرزن
۰/۵		الف) در شعر، دو واژه مترادف پیدا کنید.
۰/۵		ب) «پلنگ افکن» و «پیل‌تن»، به ترتیب به چه مفاهیمی اشاره دارند؟
۰/۵		ج) منظور از «عهد خردی» چیست؟
۰/۵	۶	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟ خدا آن ملّتی را سرور داد که تقدیرش به دست خویش بنوشت

بارم	ردیف	
۱	۷	از بین آرایه‌های ادبی زیر، آرایه به کاررفته در هر بیت را بنویسید. (برای هر بیت، فقط یک آرایه بنویسید.) (یک آرایه اضافه است.) «مراعات نظیر - تشبیه - تکرار - تضاد - جان‌بخشی»
		الف) ای کارگشای هر چه هستند ب) جوجه گنجشک گفت: می‌خواهم ج) آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی د) گفתי به غم بنشین، یا از سر جان برخیز
۰/۷۵	۸	در هر کدام از مصراع‌های زیر، نقش دستوری بخش مشخص شده را بنویسید. الف) بوی در دو گیتی ز بد رستگار ب) به گفتار پیغمبرت راه جوی ج) نیست گوینده زین قیاس خجل
۰/۵	۹	«وصفی» یا «اضافی» بودن هر کدام از ترکیب‌های زیر را مشخص کنید. الف) دوست مهربان ب) آغاز بهار
۰/۵	۱۰	در هر یک از بیت‌های زیر، «منادا» را مشخص کنید. الف) سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی ب) ای مرغک خُرد، ز آشیانه عشق محمد بس است و آل محمد پرواز کن و پریدن آموز
۰/۷۵	۱۱	«مصدر»، «زمان» و «شخص و شمار» فعل «می‌نشینیم» را بنویسید.
۰/۵	۱۲	«ساده» یا «غیرساده» بودن هر کدام از واژه‌های زیر را مشخص کنید. الف) بیمناک ب) منزل
۱	۱۳	مفرد واژه(های)، جمع و جمع واژه(های) مفرد را بنویسید. (با «ها» و «ان» جمع ننیدید.) الف) اولیا ب) تصویر ج) افق د) اوضاع
۰/۵	۱۴	در هر کدام از عبارت‌های زیر، با توجه به معنا، جای خالی را با واژه مناسب از میان واژه‌های داده شده، پر کنید. الف) گاهی به آرامی آنان را پایین می‌آورد و از سجده (برمی‌خواست / برمی‌خاست) ب) اجازه نمی‌داد کسی جز در مقام در حضور او از دیگری بد بگوید. (دادخواهی / دادخواهی)
۰/۵	۱۵	فعل‌های «ایستادند» و «پرسیدی» را به فعل آینده تبدیل کنید.
۱	۱۶	برای هر کدام از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید. الف) وسط ب) رحمت

بارم	ردیف
۰/۵	۱۷
	نام صاحب هر کدام از آثار زیر را بنویسید.
	الف) افسانه
	ب) بهارستان
۰/۵	۱۸
	برای هر کدام از افراد زیر، یک کتاب نام ببرید.
	الف) کلیک مورمان
	ب) نادر ابراهیمی
۱	۱۹
	بیت‌های زیر را کامل کنید.
	الف) دل از تیرگی‌ها بدین آب شوی
	ب) معطر بود و خوب و دلپذیری

موفق باشید

گزیشه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخنامه

-۱

- الف) خدایا، ما را یاری کن، زیرا یاری گری نداریم؛ و از ما حفاظت کن تا گمراه و افسرده نشویم.
- ب) همه اطاعت و فرمانبرداری خود را [بر خدا] عرضه می کنند و انسان های بی چیز و مسکین، نیاز و حاجت خود را [نزد خداوند] می پرند؛ پس بیا تا [با دست های خالی] به درگاه خداوندی که نوازنده بیچارگان است، برویم.
- ج) با این اعتقاد به دنیا آمده ام و با همین اعتقاد هم از دنیا خواهم رفت؛ این را بدان که من دل داده و عاشق حضرت علی علیه السلام هستم.
- د) نام برخی افراد، مثل رزق و روزی برای روح من است. هرگاه دلتنگ و غمگین می شوم، از آن ها کمک می گیرم. یاد آن ها، به من جرئت و شجاعت می دهد و مرا امیدوار می کند.
- ه) مرا از جمع بندگان محبوب و ویژه خود دور نکن؛ مرا هدایت کن، زیرا گمراه شده ام و راه راست را گم کرده ام.
- و) خوبی های همنشین در من تأثیر گذاشت، و گرنه من هنوز همان خاکی که بودم، هستم.
- ز) در مدت ده سال، یک بار هم بداخلاقی از او ندیدم و حتی یک بار دشنام و ناسزا از او نشنیدم.

-۲

- الف) قرآن، کتاب آسمانی، کتاب
ب) لبخند
ج) همراه، همنشین
د) اندوهگین، غمناک
ه) تناسب، هماهنگی، توازن
و) ماده ای خوشبو از ترکیب مُشک و گلاب و زعفران
ز) به بهترین شکل
ح) خیزش، قیام

-۳

غیبت کردن از کسی

-۴

گزینه ۱

-۵

- الف) «زال» و «پیرزن»
ب) پلنگ افکن: قدرتمند، نیرومند / پیل تن: درشت اندام، قوی هیكل
ج) روزگار کودکی، دوران خردسالی

-۶

داشتن استقلال و وابسته نبودن به بیگانگان باعث عزت و سرافرازی است.

۷-

- الف) تشبیه (نام تو مانند کلید)
ب) جان بخشی (سخن گفتن جوجه گنجشک)
ج) مراعات نظیر (آدم، نوح، خلیل، موسی، عیسی و محمد)
د) تضاد (بنشین و برخیز / بنشینم و برخیزم)

۸-

- الف) مسند
ب) مفعول
ج) نهاد

۹-

- الف) ترکیب وصفی
ب) ترکیب اضافی

۱۰-

- الف) سعدی
ب) مرغک خرد

۱۱-

مصدر: نشستن / زمان: مضارع یا حال / شخص و شمار: اول شخص جمع

۱۲-

- الف) غیر ساده
ب) ساده

۱۳-

- الف) ولی
ب) تصاویر
ج) آفاق
د) وضع

۱۴-

- الف) برمی خاست
ب) دادخواهی

۱۵-

ایستادند: خواهند ایستاد / پرسیدی: خواهی پرسید

۱۶-

الف) اواسط، متوسط، توسط، واسطه [دو واژه کافی است].
ب) رحم، رحیم، رحمان، مرحوم، مرحمت، ترجم، مراسم [دو واژه کافی است].

۱۷-

الف) نیما یوشیج یا علی اسفندیاری
ب) عبدالرحمن جامی

۱۸-

الف) ما می توانیم
ب) کلاغها، سنجابها، دور از خانه، قصه‌های ریحانه خانم، قصه سار و سیب، خانه‌ای برای شب، مردی که از فراسوی باور ما آمد،
نوسازی حکایت‌های خوب قدیم برای کودکان [یک اثر کافی است].

۱۹-

الف) به گفتار پیغمبرت راه جوی
ب) بدو گفتم که مشکی یا عبیری

